

EL CINGLE

PERIÒDIC MENSUAL

PUBLICAT PEL "CENTRE EXCURSIONISTA DE GRANOLLERS"

Hostatge social: Sant Roc, 3, 1.er

PREU: 10 CÈNTS.

Redacció i Administració: Palma, 1

No s'admet altre col·laboració que la dels socis del CENTRE

FENT CULTURA

Quan el primer dia de la sortida del nostre periòdic, una coneguda personalitat d'aquesta vila ens deturà al mig del carrer i ens digué: «Molt bé, nois; això, és fer cultura», sentírem dintre de nosaltres un goig íntim, al veure'ns tant benevolament jutjats per una tant autoritzada opinió.

No podia pas tractar-se d'amor propi, i d'orgull no'n tenia res, aquell nostre goig. Era, senzillament, la consecució d'un objecte del nostre programa. Volíem que tot-hom ens mirés bé, des de l'alt fins al més baix i que se'ns perdonés l'atreviment de ficar-nos a periodistes, quan ni tant sols sabíem escriure una carta a la xicota.

Ens semblava mentida que a Granollers no hi havés un periòdic que defensés una altra cosa que no fos política; que en un poble, per més que'ls séus capdevaners no ho vulguin, sempre degenera en petiteses personals que a res porten.

I estarien en el dret de dir-nos quixotescs si'ns havéssim, des del primer moment, ficat al cap l'idea d'alcançar el ressorgiment de la vila, — quan aquesta dorm un perillós són d'indiferència — amb les curtes armes d'un periòdic mensual de vuit planetes. Fórem més senzills i, a temps, més sincers, dient que sols volíem aportar un grà de sorra al gran edifici de la cultura

i aquesta nostra aspiració — que bé'ns poden perdonar si és exagerada — no la tenim ni alimentem per a endur-nos la glorià de la seva consecució, no. Si la tenim, és perquè estimem a la nostra vila amb un amor de fill a mare, amor sincer, gran, que fà que'ns bateguí'l cor i que la cara se'ns enrogeixi i els nostres ulls s'omplin de llàgrimes quan la menyspreuen i desprecien.

Per aquest amor que omplena'l nostre cor i que'ns dóna forces per a continuar la tasca empresa, és pel què sentírem un goig íntim, quan aquella personalitat, al trobar-nos al mig del carrer, ens digué: «Molt bé, nois; aixó, és fer cultura».

ELEGIA

A la bona memoria de les víctimes que
en 27 de juliol moriren en el Pic d'Aneto

¡Excursionistes! Tots, per a desventura nostra, sabem la malestruga dissort que ha cabut al bon company l'Adolf Blass i a l'expert guí, en Josep Sayó, que'l 27 de juliol, en el cim culminant del Pirineu, en el pic d'Aneto, situat a uns 3.404 metres sobre'l nivell del mar i enclavat dessorre la vall d'Aràn, caigueren víctimes d'una de les tempestes estiuenques que tant sovintegen en aquells elevats paratges. ¡Pobrets, han mort víctimes del séu ideal! El nostre penar, és gran.

Un de nostres millors missioners, un de nostres millors apòstols, — i ho era, perquè era un savi, — ha mort, víctima del desig de veure a pler les dugues regions germanes, de veure'l terreny que tanta gloria ha donat a *les barres d'Aragó*.

¡Descansa en pau, company, que nosaltres procurarem que nostres precés arrivin fins al cel, on de debó seràn escoltats, car amb vera unció seràn resats per companys que, com tú, senten el desig de rabejar-se en la contemplació de la Natura, puix, com a tú, els plau la sentor de les flors boscanes i l'aire dels enlairats cims!...

¡Dorm el sòn etern, en aquesta ciutat de Barcelona, i quan nosaltres, allunyant-nos d'ella, trepitjarem aquella gran cordillera que ha sigut el sudari de la teva darrera il·lusió, un Pare nostre, murmuraràn els nostres llabis, que la flaire dels pins i abets dret el cel s'emmenarà.

I tu, Sayó, que'l nom incloïm en l'obituarí dels hèrois excursionistes, des-

cansa en pau, també, dessota d'eixos magestuosos i enlairats pics dels nostres Pirineus!...

Que Déu, Ell que estima a nostre acoblament, perquè'l venerem i l'admirem, vos aculli a tots dos, en la morada angèlica dels justos.

Excursió al Brull, Collformic i Matagalls

Els companys F. Serra, Sala i Sarroca, agafarem el tren que a les 7'05 passa per l'estació de la via del Nort, arribant cap a les 8 i mitja a la de Balenyà, seguint la carretera que mena a Viladrau, la qual deixarem tres kilòmetres més enllà per a seguir un camí que directament va al Brull.

Després d'unes dues hores de marxa, arribarem al Brull, petit poblet de quatre cases acoblades i una església, en la qual s'endevina, a primer cop de vista, el seu estil romànic.

Sens entretenir-nos molt en contemplacions, seguirem la nostra ruta vers Collformic, el qual ovrarem sempre al nostre davant, i assolirem després de passar per les masies «La Castanyera», «La Morera» i la «Casa de la font del faig». El paisatge que des d'allí's disfruta, ens el va migrar l'espessa boira baixa que'ns cercava. Abans de marxar cap al refugi de Sant Andreu de la Castanya, ens deturarem breus moments davant del modest monument alçat a la memoria del 45 voluntaris lliberals que en la passada guerra civil, fóren afusellats allí mateix per una partida carlista.

Dèu minuts més tard, arribarem al refugi i aquí prenguérem notes sobre la verdadera situació del pic de Matagalls, que la boira ens amagava.

Seguint un estret corriolet que per entre mig de les roques circumdava la muntanya, arribarem al cim de Matagalls, maleint la boira que'ns havia fet perdre un temps preciós. Sobre aquest pic, s'hi alça una creu successora de la que hi plantà el P. Claret.

Nosaltres, que no havíem estat encare mai fins dalt de tot de Matagalls, quedarem extassiats davant del paisatge que des d'aquell alt lloc (1.700 metres) s'ovirava. Llàstima que'l temps ens privés de veure l'imponent panorama de les Agudes!... No per çó renegarem molt d'ell, car ja s'havia aclarit un xic per la banda de les Guilleríes.

Cap a les quatre, i després d'un refrigeri, que prou que'ns convenia, començarem a devallar, despedint-nos abans d'uns quants excursionistes del «Centre Catòlic» de Centelles, amb els quals ens trovarem al cim del pic.

Camí de San Segimond, seguirem passant pel costat de la Riera Gran i al ésser sota mateix de Sant Segimond, un xàfec ens obligà a posar-nos en aixopluc

en l'ermita. Aquest contratemps, que feu perdre'ns una hora i mitja, fou la causa que variéssim el traçat de l'excursió, car veiem impossible poder agafar el tren a Balenyà a les 7'20.

Passat el xàfec, continuàrem el camí, devallant sempre fins a L'Arola, on agafàrem un camí plà que mena a la carretera de Viladrau, a la qual arribàrem després de passar per La Sala (casa pairal d'en Joan de Serrallonga), cap a un quart de set. Ja era fosc i amb gran dalit començàrem la marxa per la monòtona carretera, amb l'ansia d'arribar a Tona, on sabíem que hi havia telèfon, amb el qual volíem comunicar amb Granollers.

El 16 kilòmetres de carretera que'ns faltaven per a arribar a Tona, ls passàrem comentant l'excursió i fent un que altre xiste sobre'l calçat de l'amic Serra, que se l'hi havia destroçat al baixar de Sant Segimond.

A les nou, entràvem en el poble de Tona i, acte seguit ens dirigírem a Telèfons, des d'on parlàrem amb les nostres famílies, enterant-les del contratemps sofert.

Amb molts treballs trobàrem hostatje i ens deixàrem caure al llit, cançats de les emocions del dia i després de refer-nos en un no suculent però sí reparador sopar.

I, a l'endemà dematí ens cridà la malhumorada veu de l'hostaler, al temps just d'anar a Balenyà, a agafar el tren que'ns transportà a Granollers, no tinguérem prou boca per a explicar els molts contratemps que havíem sofert, però contents de l'accidentada excursió que havíem realitzat, gaudint tot un dia de les aspres belleses muntanyenques.

S.

CONTRAST

Per entre la fosca que omplenava els environs d'un poblet edificat dintre una clotada, caminava, amb pas indecís, un pobre captaire, amb el cap cot i esguardant tant sols, el terreny que sos peus trepitgen.

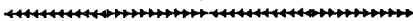
En aquell poblet, tot-hom estava de gala; era la festa major. ¡Podeu comptar el bullici i aldarull que regnava arreu de llurs carrers!... L'orquestra que havien contractat per aquells dies, llençava ses alegres notes omplenant de desigs que no s'apaigaven, als joves camperols, que allí, dintre l'envelat, s'espargien dançant, sens altre caboria que la d'abraçar a la nina aimada. Semblaven talment el símbol de l'amor, a l'esguardar aquelles jovenetes, que, amb la cara alegre i'ls cabells destrenats per dessobre les fresques i rosades galtes abraçaven a l'home que a cau d'orella, bo i dient-los-hi amoretes, els feia passar, sisquera per una estona, la vida agrađívola.

Tot-hom reia; ningú's recordava de les penes que cotidianament els agobien i molt menys ningú veia a aquell captaire que, aclaparat pels mateixos pensaments de sempre, se l'hi feia més pesat aquell sorollós brigit que arribava confós als seus oïds.

Pensaments esfereïdors que l'entristien, passaven com aus que'l vent s'emmena, per aquell atribulat cervell, i sa pensa sols capia records d'altres temps. Fantàsticament li semblava veure arreu, la muller enronçant, amb sos molçuts braços, aquells fills que eren la seva joia. Els anys havien passat cançoners i ara se trobava vell i sol; només que amb el record d'aquell moviment revolucionari que l'havia portat en un tant apurat trànzit; i mil voltes maleïa el seu engegament polític que era la causa del seu penar...

I les parelles dançaven follament, sens pensar ningú, que un pobre captaire, aclaparat pels mateixos remordiments de sempre, trucava de porta en porta per a demanar un moç de pà.

ALI-IG

DE LES PETITES BELLESES GRANOLLERINES

LES FESTES DE BARRI

Són tant boniques, tant alegres i tant íntimes, que no crec pas tenir prou colors per a pintar-les.

El carrer que celebra la festa, engalanat amb garlandes d'eures, flors i paper de color llampant, tallats en tires a manera de banderetes, presenta un bonic cop de vista, barreja de jardí i de paradís. La seva part més ample, degut al dalit del jovent del barri, en poc temps s'ha convertit en una esplendorosa sala de ball, en la qual, al sò de les airoses notes que una orquestra llença des d'un tablado, disfruta la jovenalla del fruit del seu treball, abandonant-se a les vertiginositats d'un ball, plè d'alegria i voluptat.

Tot vessa alegria i els esguards de tots llueixen de joia i les galtes se cobreixen d'un color rosat, signe de vida i joventut.

La quitxalla del barri, habillada amb llurs vestits diumengers, també sent dintre seu una joia gran, que ella, dintre'l seu petit cervell, no s'explica; i ni tant sols busca la seva causa. Ella, sols sab que disfruta d'una llibertat completa de fer xivarri i gaudeix, en aquella assenyalada diada, d'una impunitat completa per a les seves malifetes infantils.

La gent gran, la que'n diem de seny, els pares carnals, els pares polítics (a) sogres, les tietes i demés persones posseïdores del tant miraculós caixal del seny, resten sentades al portal de llurs cases, acompanyant als convidats que's troben en la mateixa època de la vida i senten anyorança de temps passats, quan encare les cames eren prou fermes per a aguantar el torbellí d'un ball foll, a temps que comenten una mirada entre dos joves o un somris intencionat o bé's queixen de la tardança en encendre les lluminaries.

I el Sant pel qual se fá la festa, resta quasi sol en aquella mig enrunada capella que és el séu niu de tot l'any i de tota la vida, contemplant, amb l'esguard perdut, les acaballes d'uns ciris que'ls fidels del barri li han fet ofrena, de bon dematí, per a que'ls guardi dels mals amb els que se'ns menaça la nostra feble naturalesa.

En veritat, són molt boniques les festes de barri.

STILUS

DE NOSTRES COL·LABORADORES

A MON AMOR

Jo t'amo amb la fè cega
amb que s'ama al Redemptor.
Espero de tu'l miracle
que m'ofereix ton amor.

T'enyoro, perquè no atens
el què mon cor dir-te vol.
T'enyoro, com quan s'enyora,
en un dia trist, el Sol.

Tinc ganes, tinc com deliri
d'esguardar ton front ingrát,
i vessar-hi a dojo llàgrimes
de les que per tú he plorat.

Veig, en tú, la primavera
rient com nin que ha arribat;

en mí hi regna la tristesa
de l'hivern, fret i glaçat.

Sento'ls aucellets, alegres.
son amor cantant pel món.
¡Amb ells voldria aplegar-me!
¡Quín goig 'ser feliç com són!

Cerco del bosc la floresta;
L'aire pur cerco del prat;
Per si tal volta, ben sola,
puc aprendre d'oblidar-t'.

I en immens desert, rendida
pels més tristos desenganys,
a Déu li conto mes penes;
que Ell sí que sab estimar!

ESTHER

D'ARQUEOLOGIA

GRANOLLERINA

Jo bé plà sé que'ls meus pocs anys i encare més, el meu poc seny, no'm permeten immiscuir-me en assumptes d'una tant elevada i trascendental qüestió científica, com el d'aquest article, que m'arrisco a fer públic; més, la tasca de *periodista* que sobre la meua feblesa m'he imposat, m'obliga en aquesta ocasió a parlar un xic de Granollers i, què més natural que parlar de les seves belleses?...

A mí'm plau de debó, i a voltes m'extasia, quan, caminant pels nostres carrers i al voler esguardar el cel, topen els meus ulls amb un testimoni — mut, però evident, — del saber dels nostres abans passats i, lo primer que encuriós cerco, és l'època de que data llur bastida.

Tant els molts finestrals i portalades escampats arreu dels nostres carrers i places, — els quals en sa majoria daten del segle XIV — com la la nostra típica *Pórxada*, — on tants milers de dobles s'hi han descanviat, car desde llur bastida, que data també del segle XIV sempre ha sigut ella el lloc destinat a acoblament o llotja dels comerciants — i l'importancia arquitectònica de l'església parroquial, que data del segle X, criden i atrauen les mirades de tots aquells que visiten la nostra vila i, quan d'ella marxen, prègonen la cultura de Granollers.

Cal anotar, també, per la seva valor històrica i per ésser un de nostres millors monuments arquitectònics, la que abans anomenavem la «Creu de Palou», que temps hà ha passat a mans d'un acabdalat de nostra comarca, a qui nosaltres, els vers granollerins, li remerciem la cura que ha tingut per a evitar que s'enderroqués; encare que havem de planyer'ns de que l'aital monument no s'hagi pogut conservar en el mateix lloc, on passades generacions l'edificaren. I entenguis bé que no vull ferir la susceptibilitat dels administradors de nostres interessos comunals que portaren a cap la seva venda; jo, sols me planyo dels motius que induïren als esmentats senyors a aquell traspàs d'un de nostres millors testimonis de la cultura artística dels granollerins de segles enrera.

I, algunes altres còses més diria; sino que temo incórrer en alguna incongruència; i, així, sols me límito a suplicar a tots els granollerins que procurin no enderrocar aquells finestrals i portalades de llurs cases, per que a quan algún arqueòlec vulgui esbrinar les belleses arquitectòniques que atresora la nostra Catalunya, se recordi que a Granollers hi han moltes còses on estudiar i que, a no dubtar, l'interessaran. Aquest serà, tal vegada, el millor medi per a demostrar la cultura, quan menys artística, de la nostra vila.

KILE

JA HAN PASSAT

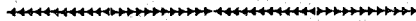
Ja varen passar per la nostra vila i ben depressa han anat passant també per tots els pobles, aquelles grans festasses somniades tot un any i que han fugit, folles, eixordadores, esvaint-se als sons de les darreres notes de l'últim vals.

Ja s'ha apagat aquella alegre foguerada de festes i disbauxes que per uns quants dies va enllumenar esplendorosament arreu camps i muntanyes, ciutats i pobles, fent oblidar a tot-hom les petiteses del món, ubriagant-nos amb la seva acaroadora halenada de vida i joventut.

Ja són fóra, resseguint amb la seva follia'ls demés pobles i deixant caure en tots ells un grà d'alegria que afanyosament hem engolit, lluint-nos els esguards de joia.

Are, no tornaràn fins d'aquí un any, i, per a aital data, les esperem per a demanar les-hi que no siguin tant ingrates amb nosaltres, i que, per quan ens deixin, s'emportin amb elles aquella bafarada de pollastre rostit que, com trist record del séu pas, ens deixaren.

SILEX

DE CASA NOSTRA

Butlletins rebuts durant el passat mes: «Centre Excursionista Avant», «Centre Excursionista Montseny», «Centre Excursionista Barcelonès», «Ateneu Enciclopèdic Popular», Fulla programà de la societat de Ciències Naturals de Barcelona i el programa del Centre Excursionista de Terrassa.

— Excursions per a aquest mes:

Dia 15: De Gualba a Santa Fe, Riells i Breda.

Dia 29: De Palautordera a Moscaroles, Campins i Sant Celoni.

— El dia 10 d'aquest mes, tingüerem el gust de saludar a tres companys de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, que estaven en nostra vila, de retorn d'una excursió per la marina.

— Se convoca a tots els socis d'aquesta Societat a la reunió extraordinària que tindrà lloc el dia 8 del corrent mes, a les 3 de la tarde, per a tractar d'assumptes de molta transcendència.

— De la gentil senyoreta Libia Pratginestós, havem rebut un treball de col·laboració, que havem hagut de retirar, per excés d'original. En el nostre pròxim ens plaurà publicar-lo en la secció de *Nostres col·laboradores*.